

Європа також зосередилася на державній політиці, яка захищає найбільш уразливих верств населення. Послідовні європейські роки молодості та навичок продемонстрували націленість на стійкість та сталість розвитку. Інтенсивніше зростання зайнятості спостерігається серед жіночої частки населення, і серед новостворених високооплачуваних робочих місць жінки зайняли більшу частку – це впевнений крок до усунення нерівності між чоловіками та жінками на високооплачуваних роботах.

Сьогодні на тлі наявних анти-міграційних настроїв після двох років війни роботодавці країн ЄС, відчуваючи дефіцит кваліфікованої робочої сили [3], відкрито говорять про необхідність запровадження лояльної політики у сфері трудової імміграції для кваліфікованих працівників: Італія відчуває брак фахівців з сільського господарства, а також у медицині; Нідерланди потребують працівників інженерних професій (зокрема у сфері виробництва напівпровідникового обладнання), Німеччина – це також інженери різного спрямування та фахівці з ІТ. Попри політичний опір промисловий сектор ЄС активно залучатиме іноземну робочу силу. Досвід, який накопичують зараз європейські країни, доведеться враховувати та використовувати в Україні.

Перелік використаної літератури

1. Kalfin I. Europe's year of resilience and resolve. Eurofond. 08.05.2023. URL: <https://www.eurofound.europa.eu/en/blog/2023/europes-year-resilience-and-resolve>
2. Bijak J., Barker E. Skills shortage in the EU: Ways towards labour market resilience. Population Europ. 2024/ URL: <https://population-europe.eu/research/policy-insights/skills-shortage-eu-ways-towards-labour-market-resilience>
3. Voxra A. Дилема ЄС: брак робочих рук на тлі антимігрантських настроїв. DW. 21.11.2024. URL: <https://www.dw.com/uk/dilema-es-robocih-ruk-brakue-antimigrantski-nastroi-posiluutsa/a-70841134>

Гатило В. П.,¹ Гордієнко К. О.²

¹ канд. екон. наук, доц., завідувач кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна

² здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спец. 073 Менеджмент, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», м. Харків, Україна

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Все більшої актуальності щоденно набирає питання забезпечення нормального рівня економічної безпеки підприємства та формування на ньому функціонуючої системи виявлення, оцінки та мінімізації економічних ризиків. Вплив чинників середовища створює підприємствам нові економічні ризики

функціонування, які внаслідок реалізації за певних обставин, мають можливість перерости в загрозу або небезпеку і тим самим призвести до втрат або, в найгіршому випадку, до його банкрутства. Завдяки грамотно побудованій і функціонуючій системі є можливість своєчасного виявлення, нейтралізації або мінімізації ризиків і загроз економічній безпеці, що впливають на виробничо-господарську діяльність підприємства. Рішенням даного питання є використання на підприємствах цифрових технологій, що надають їм більшої впевненості у плануванні своєї господарської діяльності, можливість досягати стратегічних цілей, зростання рівня фінансової підтримки, налагодження продуктивності та захист від ризиків.

Дослідженням проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства на основі використання сучасних цифрових технологій є предметом розгляду багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених. Різні аспекти цього питання досліджено відомими вченими та економістами, серед яких вагомий внесок зробили : І. Ансофф, Р. Акофф, В. Апалькова, О. Вишневський, С. Веретюк, С. Войтко, В. Геєць, А. Глушенкова, О. Гудзь, П. Дойль, П. Друкер, В. Компанієць, С. Коляденко, С. Кубів, В. Ляшенко та ін. Віддаючи належне напрацюванням вчених, відмітимо, що проблематика цифровізації підприємств не знайшла свого остаточного вирішення в Україні, що й зумовлює актуальність теми дослідження.

Проте, незважаючи на значну кількість наукових напрацювань у сфері пізнання особливостей становлення цифрової економіки в сучасному світі та її впливу на різні галузі національної економіки, малодослідженими залишаються теоретичні, методичні та прикладні положення забезпечення економічної безпеки підприємства за рахунок використання цифрових технологій.

Сьогодні в світі активно використовують цифрові технології в будь-яких сферах суспільного життя, в тому числі і економічній, найважливішим об'єктом безпеки є інформація, відомості, дані, які використовуються в цифровій діяльності суб'єктів господарювання.

Цифрова трансформація підприємства відкриває унікальні можливості щодо забезпечення його економічної безпеки за рахунок впровадження сучасних технологій у бізнес-процеси. Цей підхід передбачає не лише встановлення сучасного обладнання або програмного забезпечення, але і фундаментальні зміни в підходах до управління, корпоративної культури, зовнішніх комунікаціях. В даний час відбувається формування цифрової економіки, заснованої на розробці та впровадженні сучасних цифрових технологій у господарську діяльність підприємств [1 с. 44].

Удосконалення аналізу великих даних, широке використання мобільних пристроїв, розвиток Інтернету, поява Інтернет-ресурсів, безумовно є інноваційними елементами, покликаними вирішувати соціально-економічні проблеми, як на рівні окремих регіонів і країн, так і на світовому рівні. Однією з особливостей цифрової економіки є зміщення акценту з матеріальних ресурсів на інформаційні ресурси (інформація, дані, знання). Останні, в свою чергу, не зникають при споживанні, можуть бути неодноразово використані без прив'язки до місця, часу і суб'єкту створення, що призводить до простоти

тиражування інформаційних ресурсів. З економічної точки зору подібні загрози можуть впливати на їх репутацію, фінансову складову, завдаючи шкоди їх конкурентоспроможності, підриваючи їх зусилля з інновацій і позиції на ринку. Такі загрози можуть порушити доступність, цілісність або конфіденційність інформаційних систем, на яких ґрунтується господарська діяльність [2 с. 51].

В сучасних реаліях нерідкі випадки крадіжки корпоративних даних і промислове шпигунство. Зростання кількості порушень інформаційної безпеки в умовах цифровізації економіки пов'язаний з постійним ускладненням і зростанням масштабів застосування цифрових технологій [3 с. 1095]. І тут варто зазначити, що більшість загроз інформаційного характеру, а згодом, і економічної безпеки криється в самих цифрових технологіях. З одного боку, цифрова трансформація існуючих підприємств необхідна для підвищення їх конкурентоспроможності та капіталізації за рахунок кардинального підвищення продуктивності, зниження кількості залучених співробітників в ланцюжок створення цінності і підвищення швидкості і якості прийняття управлінських рішень. Це підтверджується поточним рейтингом 100 найдорожчих глобальних брендів [4 с. 1098]. З іншого боку, цифрові технології, що застосовуються на підприємстві, поступово стають його головною цінністю, тому випадки промислового шпигунства і кібератак в економічних цілях не рідкісні, що беззастережно вказує на значущість гідного рівня кібербезпеки в забезпеченні економічної безпеки підприємства в сучасних умовах. Оцінка економічних наслідків інформаційних атак дуже ускладнена, деякі підприємства намагаються не повідомляти про порушення інформаційної безпеки, якщо вона не пов'язана з юридичними наслідками крадіжки комерційної таємниці. Ще більшу проблему забезпечення економічної безпеки підприємства в сучасних умовах господарювання створюють компетенції працівників служби економічної безпеки на підприємстві.

В результаті проведеного дослідження систематизовані проблеми економічної безпеки підприємства на сучасному етапі, з'ясовано, що кібербезпека вважається одним з головних елементів забезпечення економічної безпеки в умовах цифрової економіки. До основних проблем економічної безпеки віднесені проблеми захисту даних підприємства від кібератак, забезпечення захисту корпоративних даних на належному рівні в умовах стрімкого розвитку цифрових інструментів в економіці. Активне впровадження цифрових технологій в господарську діяльність підприємств усіх галузей економіки вносить зміни в систему виявлення, оцінки та мінімізації економічних ризиків і загроз економічній безпеці. В даний час атаки на системи зберігання даних стають все більш складним і повсякденним явищем, тому питання забезпечення кібербезпеки підприємства повинні виступати пріоритетним завданням у забезпеченні його економічної безпеки.

Перелік використаної літератури

1. Ablyazov T. On competitive potential of organization under conditions of new industrial base formation / T. Ablyazov, V. Asaul // SHS Web of Conferences. – 2019. – Vol. 44-54.
2. Попов Е.В. Проблеми економічної безпеки цифрового суспільства в умовах глобалізації. Економіка регіонів. 2019. № 4. С. 1088–1101.
3. Офіційний сайт газети Washingtonpost. URL: https://www.washingtonpost.com/news/theswitch/wp/2019/12/18/the-sony-pictures-hack-explained/?noredirect=on&utm_term=.e651fc6cd41f.
4. Рейтинг 100 найдорожчих глобальних брендів (BRANDZ Global Top 100) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://online.pubhtml5.com/bydd/rxhd/#p=4>.
5. Звіт DBT Center «Цифровий вир або як цифрова революція реформує промисловість» (Digital Vortex: How Digital Disruption is Redefining Industries). URL: <https://www.cisco.com/c/dam/en/us/solutions/collateral/industry-solutions/digital-vortex-report.pdf>.
6. Офіційний сайт компанії HeadHunter. URL: https://hh.ru/search/vacancy?text=&area=1&from=suggest_post.

Розумний О. М.¹

¹ здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, Західноукраїнський національний університеті, м.Тернопіль, Україна

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасний світ перебуває в періоді активного переходу до цифрової економіки, яка базується на широкому використанні інформаційно-комунікаційних технологій, інновацій та новітніх цифрових рішень. Цифрова економіка створює нові можливості для розвитку, але водночас і нові виклики, пов'язані з адаптацією до швидких змін, впровадженням технологій та трансформацією традиційних бізнес-моделей.

Інноваційна інфраструктура є одним із ключових елементів, що забезпечують ефективний перехід до цифрової економіки. Вона включає в себе інноваційні кластери, технологічні парки, інкубатори, платформи для співпраці між наукою, бізнесом і державою, а також інфраструктурні проєкти, що підтримують цифрову трансформацію.

Розгляд особливостей розвитку інноваційної інфраструктури в умовах цифрової економіки дає можливість зрозуміти, як технологічний прогрес, цифровізація та інновації можуть трансформувати соціально-економічне середовище, покращувати якість життя, підвищувати ефективність виробництва та створювати нові ринкові можливості.